RAADSINFORMATIEBRIEF

Postregistratienummer	21.0016230

Opmeer, d.d.: 7 december 2021

Onderwerp

Raadsinformatiebrief over: Begroting Veilig Thuis 2022 en jaarverslag Veilig Thuis 2020

Inleiding

In deze raadsinformatiebrief informeren wij u over de begroting van Veilig Thuis (VT) voor 2022 Welke op 14 december 2021 door het college is vastgesteld. Daarnaast informeren wij u over het jaarverslag van VT over het jaar 2020.

De begroting VT maakt integraal onderdeel uit van de begroting van de GGD Hollands Noorden, maar maakt geen onderdeel uit van de zienswijze van de gemeenteraad. Besluitvorming over de begroting van Veilig Thuis is voorbehouden aan het college, aangezien het een dienstverleningsovereenkomst (DVO) betreft. De taken van Veilig Thuis zijn belegd bij de GGD. Als gevolg hiervan is het begrote bedrag opgenomen in de totale begroting van de GGD. De gemeenteraad van Opmeer heeft op 23 juni 2021 een positieve zienswijze op de begroting 2022 van de GGD afgegeven.

Op 24 augustus 2021 heeft het college van Opmeer besloten om de raad voor te stellen om Veilig Thuis onder te brengen in de gemeenschappelijke regeling (GR) van de GGD Hollands Noorden. Bij positieve besluitvorming zal vanaf 1 januari 2022 de begroting en jaarrapportage VT integraal deel uitmaken van het de totale begroting en jaarrapportage van de GGD en is de zienswijze van de gemeenteraad hierop van toepassing.

De Veilig Thuis begroting 2022 en jaarverslag 2020 zijn besproken in de Bovenregionale Stuurgroep Specialistische Jeugdhulp (BSJ) en akkoord bevonden. De BSJ is het bestuurlijke afstemmingsoverleg van de 18 gemeenten over (onder meer) Veilig Thuis. Hierin zijn twee of drie wethouders uit elke regio afgevaardigd.

De begroting 2022, verdeelsleutel en jaarrapportage 2020 zijn als bijlage aan deze brief toegevoegd. In deze brief vindt u een toelichting op deze stukken.

Kernboodschap

Begroting 2022

De begroting over 2022 bedraagt in totaal € 9.233 miljoen. De uitgangspunten van de begroting zijn gelijk gehouden aan de begroting van 2021. Dit betekent dat de normuren en het aantal diensten vrijwel gelijk zijn gehouden. De begroting laat een stijging zien van 3 procent ten opzichte van de structurele begroting van 2021. Deze verhoging komt voort uit:

- een indexatie op personele (1,3 procent) en overige kosten (1,4 procent). De indexaties zijn in overeenstemming met de financiële uitgangspunten van de DVO;
- In de begroting 2022 is 40 procent als 'meerkosten externe inhuur' opgenomen. Voorheen werden deze meerkosten niet begroot en zorgden voor een tekort in de exploitatie. De meerkosten van externe inhuur zijn echter 40 procent hoger dan die van een medewerker in dienst. Voortaan in de begroting rekening gehouden met vijf fte externe inhuur op vacatureruimte. Door structurele arbeidsmarktproblematiek, zwangerschapsverlof en verzuim is de afgelopen jaren doorlopend een deel van de vacatureruimte van Veilig Thuis vervuld met externe inhuur.

Naast de gestegen begroting wijzigt de gemeentelijke bijdrage op twee onderdelen:
- In 2021 hebben de gemeenten Alkmaar en Den Helder eenmalig extra kosten voor huisvesting en ICT (€ 163.000 in 2021) vanuit de DUVO bekostigd. Deze kosten zijn echter structureel en vanaf 2022 dragen de gemeenten zelf bij aan deze kosten. Dit leidt dus tot een structurele aanpassing van de gemeentelijke bijdrage vanaf 2022;
- De verdeelsleutel voor de gemeentelijke bijdrage wijzigt per 1 januari 2022. De huidige verdeelsleutel wordt sinds 1 oktober 2019 toegepast en bestaat uit drie onderdelen:
  1. Aantal inwoners per gemeente per 1-1-2021
  2. Aantal afgesloten casussen in 2020
  3. Bijdrage vanuit de DUVO vanuit Alkmaar (voor regio's Alkmaar en West-Friesland) en Den Helder (voor regio de Kop van Noord-Holland)

Actualisatie verdeelsleutel

Bij het vaststellen van de verdeelsleutel is afgesproken dat deze een dynamische aard heeft en jaarlijks wordt geactualiseerd op basis van de meest recente data en informatie. De verdeelsleutel is nog niet gewijzigd sinds deze is toegepast vanaf het vierde kwartaal 2019 en de begrotingen Veilig Thuis 2020 en 2021. De begroting VT 2021 is opgesteld begin 2020 en aangezien de verdeelsleutel kort daarvoor was opgesteld, is deze niet tussentijds geactualiseerd. Kortom, de verdeelsleutel is voor het eerst aangepast voor de begroting 2022.

De begroting 2022 leidt voor de meeste gemeenten tot een herverdeling van de kosten en in veel gevallen tot een aanpassing van de gemeentelijke bijdrage. Voor de verdeelsleutel speelt het aantal casussen een rol: enerzijds het totale aantal casussen van Veilig Thuis en per gemeente, maar ook het aandeel van gemeenten in het totaal aantal casussen bij Veilig Thuis draagt bij aan de verdeling van de kosten. Het totale aantal meldingen voor een gemeente kan bijvoorbeeld toegenomen zijn, terwijl in het aandeel in het totale aantal casussen van Veilig Thuis er sprake kan zijn van daling. Maar een absolute stijging van het aantal casussen kan ook leiden tot een lager aandeel in het totale aantal casussen in NHN. Kortom, diverse zaken spelen een rol bij het toepassen van de verdeelsleutel.

Algemene gevolgen wijzigen verdeelsleutel

Het totaal aantal casussen bij Veilig Thuis is sterk gestegen: in 2018 waren dit er 3.233, in 2020 4.445. Deze absolute stijging wordt veroorzaakt door het feit dat vanaf 1 januari 2019 de vernieuwde Wet meldcode van kracht is. De belangrijkste wijziging is dat in de stappen van het afwegingskader die een professional bij vermoedens van huiselijk geweld en/of kindermishandeling doorloopt het onderscheid tussen hulp verlenen of melden vervalt. De beroepskracht moet nu dus bij vermoedens van acuut of structureel huiselijk geweld of kindermishandeling altijd melden, ook als hij of zij ook hier

zelf voor hulp kan verlenen. In het jaarverslag 2019 gaf VT aan dat het aantal adviezen in 2019 met 26 procent was gestegen en het aantal meldingen met 30 procent, als direct gevolg van de gewijzigde Wet meldcode.

Voor 14 gemeenten is het absolute aantal meldingen bij Veilig Thuis gestegen sinds 2018, voor twee gemeenten is het aantal meldingen gelijk gebleven en voor twee gemeenten in het aantal meldingen zelfs licht gedaald. In bijlage 2 is een overzicht van de kostenverdeling op basis van de geactualiseerde verdeelsleutel, alsmede een overzicht van de ontwikkeling van het aantal casussen en het aandeel hierin per gemeente.

Gevolgen gemeente Opmeer

Bijdrage VT 2021	€ 146.000
DUVO bijdrage 2021	€ 19.000
Netto bijdrage 2021	€ 127.000
Bijdrage VT 2022	€ 124.000
DUVO bijdrage 2022	€ 13.000
Netto bijdrage 2022	€ 111.000

De bijdrage in 2022 is hiermee in 2022 € 16.000 lager dan in 2021.

Jaarrapportage 2020

Het jaar 2020 is afgesloten met een overbesteding van ongeveer € 300.000. De regiogemeenten Alkmaar en Den Helder hebben toegezegd de overschrijding vanuit de decentralisatie-uitkering Vrouwenopvang (DUVO) te bekostigen.

Achtergrond

De jaarrapportage 2020 en de definitieve monitoring op de begroting over 2020 worden hierbij aangeboden. In de jaarrapportage 2020 wordt beschreven wat er is bereikt in 2020, en wat de inhoudelijke achtergrond is van de behaalde resultaten. Ter aanvulling is de monitoring op de begroting tussentijds gepresenteerd. Hierin wordt gemonitord of het aantal adviezen, meldingen en vervolgdiensten van Veilig Thuis NHN in lijn is met de aannames in de begroting over 2020.

Belangrijkste punten jaarrapportage 2020

- Het aantal adviezen is sinds 2019 toegenomen. Omstanders en directbetrokkene(n) hebben vaker advies gevraagd dan professionals. De introductie van de nieuwe chatfunctie van VT heeft geleid tot deze toename in het aantal adviezen;
- Het aantal meldingen is 2% gestegen ten opzichte van vorig jaar;
- In 2020 had Veilig Thuis te maken met wachtlijsten. Het jaar is afgesloten met een wachtlijst waar 173 meldingen op stonden waarbij nog een veiligheidsbeoordeling moest worden uitgevoerd. Veilig Thuis heeft aangegeven in 2021 te werken aan het terugdringen van de wachtlijst en werkvoorraad;
- In 2020 is uiteindelijk 104% van de jaarbegroting besteed, dit is een overbesteding van €300.000. De oorzaak hiervan zijn de hogere kosten van externe inhuur.

Belangrijkste punten monitoring 2020

I. Productie & Prestaties

- Het aantal afgegeven adviezen is 5% lager dan begroot, maar vergeleken met 2019 is het aantal adviezen met 6% gestegen. Dit is een positieve ontwikkeling, het lijkt dat mensen VT beter weten te vinden met vragen over huiselijk geweld en kindermishandeling. Er is veel media-aandacht geweest en de chatfunctie maakt laagdrempelig contact mogelijk;
- De instroom van meldingen is in 2020 met 2% gestegen ten opzichte van 2019, maar conform de begroting van VT en dus accuraat ingeschat;
- Na de veiligheidsbeoordeling besluit VT, indien er sprake is van huiselijk geweld of kindermishandeling, dat een melding direct overgedragen kan worden of dat er een vervolgdienst ingezet moet worden.
- De werkvoorraad vervolgdiensten is gedurende het jaar licht gestegen, doordat vaker de vervolgdienst werd ingezet bij de veiligheidsbeoordeling en de oplopende wachtlijst meldingen waaraan prioriteit is gegeven (97 casussen eind december).
- Wettelijke termijnen voor de meldingen werden gemiddeld vaker gehaald, maar de wettelijke termijnen staan onder druk door de opgelopen wachtlijst. 55% van de meldingen wordt binnen 5 dagen beoordeeld, en de gemiddelde doorlooptijd bedraagt 8 werkdagen. De wettelijke termijn voor de vervolgdiensten staat tevens onder druk, met name omdat er een wachtlijst is voor de meldingen. Spoedzaken worden altijd meteen opgepakt.

II. Personeel

- De vacatureruimte is grotendeels ingevuld en een aantal fte wordt extern ingehuurd.
- Het is de verwachting dat VT afhankelijk blijft van een flexibele schil. De bezetting bestaat gemiddeld uit 14% externen en de inzet van externen is ca. 40% duurder dan personeel dat in dienst is van VT.
- Het ziekteverzuim is laag met gemiddeld 4,6%.

III. Financieel

- De begroting van Veilig Thuis 2020 bedroeg € 8,534 miljoen.
- De realisatie op de lasten bedraagt € 8,853 miljoen.
- De uitgaven zijn in 2020 3,7% hoger dan de begroting (€ 320.000). Er is een overbesteding ontstaan door externe inhuur voor vervanging zwangerschapsverlof, verzuim en in- en doorstroom. De begroting van VT gaat uit van geen inzet van externen.
- Door een extra opbrengst komt per saldo Veilig Thuis uit op € 300.000 tekort.
- De centrumgemeenten Alkmaar en Den Helder hebben toegezegd dit tekort uit de DUVO-middelen te dekken.

Consequenties / Risicofactoren

Inschatting aantal meldingen

De begroting 2022 oogt realistisch, er wordt op basis van de ervaringen van voorgaande jaren geen stijging van de hoeveelheid meldingen verwacht. Het deel van de begroting dat wordt beïnvloed door het onderdeel ‘meldingen’ blijft een inschatting. Deze inschatting wordt wel steeds beter gemaakt. De begroting is zoals voorgaande jaren gebaseerd op de gemiddelde normuren die in 2018 berekend zijn door het Landelijk Netwerk Veilig Thuis. Omdat in de praktijk blijkt dat deze normuren niet goed overeenkomen met de realiteit, heeft Veilig Thuis een externe deskundige gevraagd om in 2021 de

normuren en uitgangspunten te toetsen aan de (landelijke) praktijk. Met een begroting gebaseerd op realistische normuren kan Veilig Thuis beter intern sturen en transparanter verantwoording afleggen over de geleverde prestaties. Er wordt uitgegaan van een aangescherpte interne werkwijze waarbij het normuren onderzoek bijdraagt aan een transparante verantwoording van de verrichte werkzaamheden.
Risico is, doordat de helft van de gemeentelijke bijdrage gebaseerd is op basis van aantal casussen, dat de werkelijk bijdrage van de gemeente Opmeer per extra casus boven de begroting met € 1.000,- toeneemt. Mitigeren van het risico is niet mogelijk.

Financiën
De begroting van Veilig thuis wijkt met 3% meer af dan de voor GR-en afgesproken indexatie. Oorzaak hiervan dat men zichzelf meer armslag geeft met een budget voor externe inhuur. Dit heeft voor alle gemeentelijke bijdragen tezamen een negatief effect. Door de wijziging in de verdeelsystematiek is dit niet merkbaar in de gemeentelijke bijdrage van Opmeer. Per saldo zal de gemeentelijke bijdrage in 2022 met een bedrag van € 16.000,- worden verlaagd. Verwerking hiervan zal in de voorjaarsnota 2022 worden opgenomen.

Communicatie

Na vaststelling van de jaarrekening en de begroting door de 18 colleges in de regio Noord-Holland Noord wordt Veilig Thuis via het contractmanagement geïnformeerd over de besluiten van de 18 gemeenten.

Hoogachtend,
Burgemeester en wethouders,

Signed by Marc Winder
on 23-12-2021

M.A.S. Winder
Gemeentesecretaris

Signed by Gerard van den Hengel
on 23-12-2021

G.J. van den Hengel
Burgemeester

Wij werken op afspraak
Hebt u een product of dienst nodig van de gemeente? Maak een afspraak via www.opmeer.nl

Bijlagen
Begroting 2022
Verdeelsleutel 2022
Jaarrapportage 2020